

**СРЕДНО УЧИЛИЩЕ
„ВАСИЛ ЛЕВСКИ” – ГРАД ХАСКОВО**

Утвърждавам:.....

Милена Михайлова,
Директор

Съгласувал:.....

Елена Карабойдева,
ЗДУД

УЧЕБНА ПРОГРАМА

**ПО БИОЛОГИЯ И ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ - ПП
ИЗБИРАЕМ МОДУЛ – 11.КЛАС
ЗА УЧЕБНАТА 2023– 2024 ГОДИНА
Хорариум часове:
36 седмици X 3 час седмично = 108 часа годишно**

Изготвил:.....

Ваня Хъркова

**УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО БИОЛОГИЯ И ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ
(ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА - 11 клас)**

Избираем модул - " Природосъобразен начин на живот"- 36 часа

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебната програма за избираем модул „Природосъобразен начин на живот“ е за профилирана подготовка във втори гимназиален етап и като съдържание надгражда знанията, уменията и отношенията, формирани в учебния предмет биология и здравно образование, първи гимназиален етап и от задължителните модули от 11 клас.

Учебната програма включва биологично учебно знание, отнасящо се до природосъобразния начин на живот, структурирано в два съдържателни центъра:

- лечебни растения;
- здравословно хранене.

Основните понятия по теми и подтеми са включени в система умения, осигуряващи приложението на знанията за решаване на познавателни, изследователски, оценъчни и практически задачи. Център в уменията са анализът, синтезът, приложението и оценката в личностен, социален и икономически план.

Целите на обучение са:

☒ да се задълбочат знанията за химичния състав и процесите на клетъчно и организмово ниво и тяхното приложение на знанията за развитие на биологичните, икономическите и социалните науки и практики.

☒ да се формира система от познавателни, ценностно-ориентирани и практически умения за природосъобразен начин на живот.

Учебната програма е насочена към формирането на:

☒ ключови компетентности по природни науки (използване на знания за химичния състав и процесите на клетъчно и организмово ниво, за обосноваване на връзки и взаимоотношения в природата, за аргументиране на дейности на човека въз основа на научни факти, познаване на основните характеристики на научното търсене и осъзнаване на връзката: развитие на науката – практика – ограничения и рискове);

☒ умения за учене (проучване на информация от различни източници, дискутиране на проблеми, критично мислене, работа в екип, планиране на дейности и формулиране на решения);

☒ умения за подкрепа на идеята за устойчивото развитие (критично отношение, информираност и познаване на основните закони и наредби, свързани с природната среда, интерпретиране на конкретни ситуации като последици за природната среда, осъзнаване на значението на устойчивото развитие за бъдещето на човечеството);

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Теми	Компетентности като очаквани резултати по теми	Нови понятия
Тема 1. Лечебни растения		
1.1. Богатството на лечебни растения в България	<p>Представя (чрез текст, таблица, схема) разнообразието на българската флора</p> <p>Аргументира връзката " разнообразна природна среда - разнообразна растителност</p> <p>Проучва мястото на България в световния пазар на лечебни растения</p>	флора, лечебни растения
1.2. Биологично активни вещества в растенията	<p>Изброява и представя (чрез текст, таблица, схема) вторични метаболити</p> <p>Групира и сравнява молекулите: неорганични или органични - малки и големи органични молекули</p> <p>Описва и илюстрира с примери видове лечебни растения с преобладаващи в тях биологично активни вещества</p> <p>Аргументира биологичната роля на тези вещества за здравето на човека</p>	вторични метаболити, флавоноиди, алкалоиди, терпени и др.
1.3. Видове диворазтящи лечебни растения, събирани в най - големи количества и използвани в България	<p>Представя (чрез текст, таблица, схема) и описва видове лечебни растения</p> <p>Определя по алгоритъм вида на лечебното растение</p> <p>Проучва използваемата част и биологично активните вещества на лечебните растения</p> <p>Аргументира биологичното значение за човешкото здраве</p> <p>Дискутира проблеми, свързани с последствията при предозиране</p>	камшик, кантарион, мащерка и др. отравяне - симптоми долекарска помощ
1.4. Правила за събиране и използване на лечебните растения	<p>Описва правилата за правилно събиране и съхраняване на билките</p> <p>Демонстрира използване на лечебните растения по готов алгоритъм</p> <p>Конструира твърдения " ако.....то", въз основа на връзката симптоми - състав и свойства на лечебното растение</p>	ефективност на активната съставка отвари, извлеци, мазила и др.

1.5.Заплахи за лечебните растения	Запознава се със застрашените видове Проучва регламентираните дейности в законодаделството на Република България	мониторинг закон за биоразнообразието закон за защитените територии закон за горите
Тема 2. Здравословно хранене		
2.1.Принципи и норми на здравословното хранене	Описва основните принципи на балансираното хранене Дискутира значението на хранителните вещества за човешкото здраве Проучва и представя информация за ролята на витамините	балансирано хранене водоразтворими витамини мастноразтворими витамини
2.2.Биопродукти, биохрани	Описва примери за биопродукти Групира и сравнява видове биохрани, органични и екологични храни Проучва начините за сертифициране на биохраните	биопродукти, биохрани
2.3.Българското кисело мляко	Проучва факторите, благоприятстващи млечнокиселата ферментация Описва белезите, характеризащи истинността на млечния продукт Аргументира биологичното значение и хранителната стойност на киселото мляко за човека	млечнокисела ферментация
2.4.Пчелният мед	Описва химичните и физичните свойства на натуралния пчелния мед Сравнява качествата на натуралния и промишления пчелен мед Описва белезите, характеризащи истинността на пчелния мед Аргументира значението на химичния състав на пчелния мед за здравето на човека	манов мед полифлорен мед

Общ брой часове за изучаване на избираемия модул - 36 часа

За нови знания - 18 часа - 50%

За практически дейности (уп упражнения, практикуми, учебни екскурзии)-11ч.-

За дискусии и семинари - 8 часа - 20%